

23.04.2018 р.

Голові Вищої ради правосуддя
Бенедисюку І.М.
04050, м. Київ, вул. Студентська,
12А

Генеральному прокурору України
Луценко Ю.В.
01011, м. Київ, вул. Різницька, 13/15

ПОВІДОМЛЕННЯ

про втручання в діяльність судді щодо здійснення правосуддя

Мене, указом Президента України № 445/2017 від 29.12.2017 було відряджено з Лугинського районного суду Житомирської області до Червонозаводського районного суду міста Харкова.

Рішенням зборів суддів Червонозаводського районного суду м. Харкова № 1 від 18.01.2018 мене обрано слідчим суддею на період з 18.01.2018 по 28.06.2018.

Згідно протоколу автоматизованого розподілу судової справи між судьями в моє провадження як слідчого судді надійшла справа № за клопотанням слідчого в ОВС провадження першого слідчого відділу слідчого управління прокуратури Харківської області поданого в межах кримінального провадження № від 03.02.2017 про надання дозволу на тимчасовий доступ до речей і документів.

18.04.2018 в ході відкритого судового засідання при розгляді вищевказаного клопотання прокурором прокуратури Харківської області заявлено мені відвід.

В обґрунтування відводу прокурор посилався на те, що ухвалою слідчого судді Червонозаводського районного суду міста Харкова від 16.04.2018 було відмовлено у задоволенні клопотання слідчого прокуратури Харківської області поданого в межах кримінального провадження № від 03.02.2017 про тимчасовий доступ до речей і документів – судової справи, яка перебуває у володінні Господарського суду Харківської області.

Прокурор зазначав, що мотиви прийнятого судового рішення щодо не визначення обставин, які підлягають встановленню, не обґрунтування мети, не наведення підстав для застосування такого заходу кримінального провадження, як тимчасовий доступ, та неможливість іншими способами встановити відомості необхідні для розслідування злочину не відповідають фактичним обставинам, адже ці обставини, як вважає прокурор, було «вказано слідчим у клопотанні, а прокурором повідомлено під час судового

ВИЩА РАДА ПРАВОСУДДЯ
Вхідний № 2023/0/6-18
" 25 " квітня 2018

засідання». Такими обставинами, як зазначав прокурор в заяві про відвід, є інформація, що службовими особами ГУ Міндоходів у Харківській області було закрито з підстав, передбачених п. 2 ч. 1 ст. 284 КК України, два кримінальних провадження, внесених до ЄРДР у 2014 році, за фактом ухилення службовими особами КП «Харківське ремонтно-будівельне підприємство». Окрім того, КП «Харківське ремонтно-будівельне підприємство» наразі продовжує ухилятися від сплати податків до бюджету за сприяння службових осіб ДФС у Харківській області з 2014 року по теперішній час, зокрема в період 2016-2017 років. Також, як навів прокурор в заяві про відвід, незважаючи на надання витягу з ЄРДР із зазначенням слідчих та прокурорів в ухвалі зверталася увага, що до клопотання не долучено документів, що підтверджують повноваження слідчого та прокурора в кримінальному провадженні.

У наведеному прокурор вбачає грубе порушення норм КПК України й упередженість судді.

Вказану прокурором прокуратури Харківської області ухвалу було постановлено мною 16.04.2018 за результатами розгляду клопотання старшого слідчого першого слідчого відділу слідчого управління прокуратури Харківської області про тимчасовий доступ до речей і документів в кримінальному провадженні, внесеному до Єдиного реєстру досудових розслідувань за № від 03.02.2017 (судова справа № провадження).

Даною ухвалою в задоволенні вказаного клопотання було відмовлено, серед іншого, з наступних підстав.

З витягу у кримінальному провадженні № вбачалось, що відомості внесені за фактом неправомірних дій працівників ДФС у Харківській області під час здійснення досудового розслідування у кримінальних провадженнях. Однак, слідчим ані в клопотанні, ані в документах доданих до нього не наведені обставини причетності посадових осіб чи фінансово-господарських документів ТОВ «Ресурс плюс» до кримінальних проваджень, відомості про які згідно клопотання внесено до ЄРДР у 2014 році. При цьому у органа досудового розслідування виникли підозри щодо законності господарських операцій у 2016-2017 роках й матеріали судової справи не містять даних про внесення до ЄРДР відомостей щодо даного періоду. До речі, доданий до матеріалів клопотання витяг з ЄРДР не містив й інформації щодо ухилення службових осіб КП «Харківське ремонтно-будівельне підприємство» від сплати податків.

Щодо злочину, передбаченого ч. 1 ст. 205 КК України у кримінальному провадженні № відомості до ЄРДР внесено відносно лише ТОВ "Лаконіс Трейд".

Відповідно до ч. 1, п. 5 ч. 2 ст. 131 КПК України заходом забезпечення кримінального провадження, що застосовується з метою досягнення дієвості цього провадження, є тимчасовий доступ до речей і документів.

КПК України ч. 3 ст. 132 КПК України не допускає застосування заходів забезпечення кримінального провадження, якщо слідчий, прокурор не доведе, що: 1) існує обґрунтована підозра щодо вчинення кримінального правопорушення такого ступеня тяжкості, що може бути підставою для застосування заходів забезпечення кримінального провадження; 2) потреби досудового розслідування виправдовують такий ступінь втручання у права і свободи особи, про який ідеться в клопотанні слідчого, прокурора; 3) може бути виконане завдання, для виконання якого слідчий, прокурор звертається із клопотанням. А ч. 4 вказаної статті зобов'язують слідчого суддю врахувати можливість без застосованого заходу забезпечення кримінального провадження отримати речі і документи, які можуть бути використані під час судового розгляду для встановлення обставин у кримінальному провадженні.

Під час розгляду питання про застосування заходів забезпечення кримінального провадження, в силу положень ч. 5 ст. 132 КПК України, сторони кримінального провадження повинні подати слідчому судді або суду докази обставин, на які вони посилаються.

Постановити ухвалу про надання тимчасового доступу до речей і документів, згідно ч. 5 ст. 163 КПК України, слідчий суддя може, якщо сторона кримінального провадження у своєму клопотанні доведе наявність достатніх підстав вважати, що ці речі або документи: перебувають або можуть перебувати у володінні відповідної фізичної або юридичної особи; самі по собі або в сукупності з іншими речами і документами кримінального провадження, у зв'язку з яким подається клопотання, мають суттєве значення для встановлення важливих обставин у кримінальному провадженні; не становлять собою або не включають речей і документів, які містять охоронювану законом таємницю.

Здійснення досудового розслідування до внесення відомостей до реєстру або без такого внесення, в силу положень ч. 3 ст. 214 КПК України, не допускається і тягне за собою відповідальність, встановлену законом.

Слідчий в клопотанні, яке було погоджено й підтримано прокурором зазначив, що отримання доступу до матеріалів судової справи № _____ необхідно для досягнення мети кримінального провадження та встановлення ключових обставин, що мають суттєве значення для кримінального провадження, вказана інформація може бути використана як докази стороною обвинувачення, для проведення відповідних експертних досліджень, встановлення винних осіб.

Разом з тим, в клопотанні не було висвітлено, які саме обставини щодо можливих злочинних дій працівників ГУ Міндоходів у Харківській області при розслідуванні кримінальних проваджень від 2014 року розпочатих на підставі акту, складеного за результатами перевірки КП «Харківське ремонтно-будівельне підприємство» могли встановити матеріали судової справи, відкритої в 2017 році. Перевірявся податковими органами період до 2014 року, відповідно, досудове розслідування здійснювалося цими органами щодо обставин, які мали місце до 2014 року, як вбачалося з клопотання, а наразі без відповідного внесення відомостей до ЄРДР здійснюється

розслідування щодо фактів діяльності вказаних підприємств у період 2016-2017 років.

Також, поза увагою прокурора залишені положення ч. 1 ст. 37, п. 1 ч. 2 ст. 39 КПК України за якими прокурор, який здійснюватиме повноваження прокурора у конкретному кримінальному провадженні, визначається керівником відповідного органу прокуратури після початку досудового розслідування, а визначати слідчого (слідчих), який здійснюватиме досудове розслідування уповноважений керівник органу досудового розслідування.

Згідно п. 3 Розділу 1 «Загальних положень» Положення про порядок ведення Єдиного реєстру досудових розслідувань, затвердженого наказом Генеральної прокуратури України 06.04.2016 № 139 (далі за текстом - Положення) реєстр утворений та ведеться відповідно до вимог Кримінального процесуального кодексу України з метою забезпечення: реєстрації кримінальних правопорушень (проваджень) та обліку прийнятих під час досудового розслідування рішень, осіб, які їх учинили, та результатів судового провадження; оперативного контролю за додержанням законів під час проведення досудового розслідування; аналізу стану та структури кримінальних правопорушень, вчинених у державі; інформаційно-аналітичного забезпечення правоохоронних органів.

Отже, ЄРДР не створювався для надання документів, підтверджуючих повноваження слідчого чи прокурора в кримінальному провадженні й саме тому доданий до клопотання витяг з ЄРДР не містить підписів керівника прокуратури Харківської області, його заступника та керівника органу досудового розслідування. Витяг, що надавався було підписано слідчим

Останній є реєстратором ЄРДР за п. 8 Положення й, відповідно, має доступ до реєстру та може здійснювати внесення інформації до нього (п. 3 Розділу 2 «Порядок внесення відомостей до Реєстру» Положення).

Серед інших підстав для відводу прокурор посилався на ухвалу від 07.03.2018, постановлену слідчим суддею Гребенюком В.В., якою відмовлено у задоволенні клопотання про тимчасовий доступ до речей і документів в кримінальному провадженні № від 21.12.2017.

В даному клопотанні слідчий просив надати доступ до спеціального засобу травматичної дії та можливість вилучення останнього предмету.

Прокурор вважаючи цю відмову незаконною не звернув уваги на те, що мотивом відмови в ухвалі було, зокрема, зазначено, що збирання доказів, в тому числі і речових, має відбуватися через інститут слідчих дій (зокрема, вилучення в ході огляду, проведення обшуку).

Як вказано в Узагальненні судової практики щодо розгляду слідчим суддею клопотань про застосування заходів забезпечення кримінального провадження від 07.02.2014 ВСС України слідчим суддям необхідно враховувати, що згідно з ч. 4 ст. 132 КПК для оцінки потреб досудового розслідування слідчий суддя зобов'язаний врахувати можливість без застосовуваного заходу забезпечення кримінального провадження отримати речі і документи, які можуть бути використані під час судового розгляду для

встановлення обставин у кримінальному провадженні. У цьому контексті потрібно враховувати, що речі і документи могли би бути отримані шляхом проведення слідчих дій, тобто без застосування заходів забезпечення кримінального провадження. Крім того, відповідно до ч. 1 ст. 223 КПК саме слідчі (розшукові) дії є діями, спрямованими на отримання (збирання) доказів або перевірку вже отриманих доказів у конкретному кримінальному провадженні.

Також, в наведеному узагальненні наголошувалося, що при застосуванні положень КПК слід враховувати, що кожен із інститутів, який у ньому закріплений, несе у собі певну мету, яка і відрізняє його від іншого інституту цієї галузі права. Зважаючи на наведене, підміна окремих процесуальних дій одного процесуального інституту процесуальними діями іншого такого інституту суперечить завданням кримінального провадження.

Обґрунтовуючи підставу відводу прокурор посилався на відмови слідчим суддею Гребенюком В.В. в задоволенні клопотань слідчих прокуратури Харківської області не будучи сам учасником відповідних судових засідань. Крім того, прокурор на відміну від інших прокурорів та слідчих не звертався до слідчого судді після усунення недоліків клопотань.

Так, зокрема, у судовій справі № слідчим прокуратури Харківської області після відмови в задоволенні ряду клопотань недоліки останніх усунуто й за результатами розгляду після повторного звернення клопотання задоволені.

Також, під час оголошення заяви про відвід мені стало відомо про наявність кримінального провадження щодо мене.

Заявляючи відвід серед іншого, прокурор зазначив, що у провадженні першого слідчого відділу перебуває кримінальне провадження за фактом постановлення з корисливих мотивів суддею Червонозаводського районного суду м. Харкова Гребенюком В.В. завідомо неправосудного рішення.

Відповідно до абз. 2 п. 1 Рішення Ради суддів України від 08.06.2017 № 34 подання учасником будь-якого судового провадження заяви про внесення в Єдиний реєстр досудових розслідувань (ЄРДР) відомостей про скоєння суддею кримінального правопорушення до закінчення судового розгляду справи має ознаки впливу на суд, що передбачає кримінальну відповідальність за статтею 376 Кримінального кодексу України.

За вказаних обставин можна зробити єдиний висновок, що прокурор бажає отримати судові рішення, яке б його задовольняло в спосіб, непередбачений законом - шляхом втручання в мою діяльність як судді й тиску на мене.

Незалежність і недоторканість суддів гарантується Конституцією і законами України. Вплив на суддю у будь-який спосіб заборонено ст. 126 Конституції України.

Відповідно до ст. 129 Конституції України суддя здійснюючи правосуддя, є незалежним та керується верховенством права.

Положення ч. 1 ст. 6 Закону України «Про судоустрій та статус суддів» встановлюють, що здійснюючи правосуддя, суди є незалежними від будь-якого незаконного впливу. Суди здійснюють правосуддя на основі Конституції і законів України та на засадах верховенства права.

Втручання у здійснення правосуддя, вплив на суд або суддів у будь-який спосіб, неповага до суду чи суддів, збирання, зберігання, використання і поширення інформації усно, письмово або в інший спосіб з метою дискредитації суду або впливу на безсторонність суду, заклики до невиконання судових рішень забороняються і мають наслідком відповідальність, установлену законом.

Органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи повинні утримуватися від заяв та дій, що можуть підірвати незалежність судової влади (ч. 3 ст. 6 Закону України «Про судоустрій та статус суддів»).

За правилами ч. 1 ст. 48 Закону України «Про судоустрій та статус суддів» суддя у своїй діяльності щодо здійснення правосуддя є незалежним від будь-якого незаконного впливу, тиску або втручання.

Суддя, положеннями ч. 4 ст. 48 Закону України «Про судоустрій та статус суддів», зобов'язаний звернутися з повідомленням про втручання в його діяльність як судді щодо здійснення правосуддя до Вищої ради правосуддя та до Генерального прокурора.

На підставі викладеного,

ПРОШУ:

Розглянути дане повідомлення про втручання в мою діяльність як судді щодо здійснення правосуддя та вжити заходів реагування згідно до законодавства.

Додаток:

Копія ухвали від 07.03.2018 у справі №

Копія ухвали від 16.04.2018 у справі №

Копія ухвали від 19.02.2018 у справі №

провадження №

Копія ухвали від 12.03.2018 у справі №

провадження №

Копія ухвали від 19.02.2018 у справі №

провадження №

Копія ухвали від 12.03.2018 у справі №

провадження №

**З повагою,
Суддя Червонозаводського
районного суду
міста Харкова**

В.В. Гребенюк